B 373/31

LELTÁRBA VÉVA 1963

A

BUDAPESTI X. KERÜLETI KŐBÁNYAI MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

TIZENKETTEDIK

ÉRTESÍTŐJE.

AZ 1918—1919. ÉS 1919—1920. TANÉVRŐL.

KÖZZÉTETTE:

DR. KUJÁNI GÁBOR

ID. IGAZGATÓ.

1098

VÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

BUDAPEST, 1920.

1076
B 373/31
14051
1995
2012

I.

Iskolánk multja.

A budapesti X. kerületi kőbányai m. kir. állami főgimnázium 1907. július 1-én nyilt meg két I. és egy II. osztállyal. Az első érettségi vizsgálatot 1914-ben tartottuk.

Az intézet éveken keresztül a X. ker. Fűzér-utca 12—14. számú bérházában volt elhelyezve. Mostani épületébe 1915 nyarán költözött.

Iskolánk eddigi igazgatói: Viszota Gyula (1907—1917), Sajó Sándor (1917—).

Iskolánk eddigi tanárai: Fógel József, Kunfalvi Rezső, Major Károly, Martos János, Miskovits Ferenc, Paupert József, Antalffy Endre, Bittner József, Hanzséros Bálint, Mihalik Gyula. Simonyi Béla, Bernáth János, Osztern Salamon, Priváry Géza, Resch Aurél, Sziklai Aladár, Barbier Péter, Bielek Dezső, Bohn Ferenc, Gyulay Dezső, Miskovszky Ernő, Prónay Lajos, Szabó Károly, Bezdek József, Incze Lajos, Kujáni Gábor, Schöner Ferenc, Simsay Lajos, Fitz Artur, Hímpfner Béla, Kovács Gyula, Szabó Ernő, Wágner Géza, Erdős Lajos, Gáspár Károly, Gerő János, Szidarovszky János, Szentesi Béla, Tóth Gyula, Raidl Sándor, Kőszegi László.

Az említettek közül tudományos, irodalmi és pedagógiai munkásságukkal kitünő érdemeket szereztek: Viszota Gyula, a M. T. Akadémia és a Szent István Akadémia tagja, jeles nyelvtudományi és irodalomtörténeti író, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium középiskolai ügyosztályának főnöke; Fógel József történetíró, több akadémiai jutalmazott pályamű szerzője.

Iskolánk az 1919/1920. iskolai évben fennállásának 13-ik évét töltötte be.

II.

Iskolánk az 1918—1919. és az 1919—20. isk. évben.

Visszapillantás a két elmult évre. A haza sorsa. A négy évnél tovább tartó, emberanyagot, erkölcsi és anyagi értékeket megsemmisítő világháború 1918 novemberében véget ért; de ez a befejezés hazánkra szerencsétlen volt. Megremeg a szivünk, ha arra gondolunk, hogy a csata-

tereken tündöklő dicsőségű véreink százezrével estek el — hiába. Még fájóbb érzést kelt, ha arra gondolunk, hogy a háborut nem is a harctereken vesztettük el, hanem a nemzet testén évtizedek óta rágódó titkos hazaárulók aknamunkája következtében — itthon. Ezért lett hazánk haderejétől és vagyonától kifosztott, megcsonkított, elárvult országgá.

Az iskolák züllése. Iskolánkat már a háborús évek igen megviselték. A hadbavonuló tanárok miatt az egyes tárgyak tanítása nem ritkán évente többször más-más tanár kezébe került. A szakok szerinti tárgyfelosztás egyáltalán nem volt betartható. Volt év, melynek folyamán hétszer is kellett tárgyfelosztást és órarendet változtatni. Ily körülmények között a tanárok alig ismerhették meg a tanulókat, aminek természetes következménye a tanulmányi és fegyelmi állapot meglazulása lett. Az így megtépázott iskolai életet azután a megsemmisítés lejtőjére terelte az 1918. október végén megindult forradalomnak nevezett lázadás, melynek Istent, vallást, hazát és hazafias érzést egyre nyiltabban támadó, e legszentebb erényeket lefitymáló szelleme eltemette a tanári tekintélyt s vele együtt az iskolát a legmélyebbre sülyesztette. Ez a züllés a proletárdiktatura alatt teljessé vált. A világcsalók szemfényvesztő munkája következett aztán. A szellemi munka értéke háttérbe szorul; az erkölcsi világrendszerről beszélni sem szabad; a vallásos élet hordozói lenézett és üldözött emberekké válnak. A munka helyére — annak örökös hangoztatása mellett — a munkakerülés lép. Idealizmus nélküli, hitvány, anyagias világrend tombol hónapokon át. Mindezek következtében akkora fokú erkölcsi sülyedés következett be, hogy szinte csodaszerű jelenségnek kell tartanunk, hogy az iskolákat örökre el nem temette.

A fiatal lelkek eszmék iránt könnyen lelkesedők; de életbölcselet és erkölcsi értékelés hiányozván belőlük: a dolgok mélyére nem látnak. Ezért történt, hogy az áradat a tanulók közül többeket magával ragadott. De ez áll a tanárokra is, kik közül a fiatal hevületüeket kábította el a kommunizmus, vagy azokat, akik anyagi érdekeik jobbrafordulását várták az új világ rendjétől. Pedig nyilvánvaló volt, hogy a nemzetközi szellem a tanulóból tanárait leelvtársazó, azok ellen kémkedő, dologtalan demagógot akart nevelni; a tanári bizalmiból pedig szakszervezeti végrehajtót teremtett.

Az ujjáteremtés munkája, változások a közoktatásügyi kormányzatban. A kommun bukása után, 1919. augusztusától a tisztogató munka előkészítésének befejeztével, hozzáfogtunk a romok kitakarításához: a tanári testület és az ifjúság fegyelmi ügyének megvizsgálásához. Mindez a törvényes szabályok szerint történvén, igazságos mérlegelés alapján intéztetett el. Hathatós támaszt találtunk az iskola tisztogató és ujjáteremtő munkájában az akkori közoktatásügyi miniszterben, Huszár Károlyban, aki kellő erélyyel, de amellett mély hazaszeretettel intézte az újjáteremtés munkáját. A kiépítés előbbrevitelét még erélyesebb kézzel támogatta Haller István

vallás- és közoktatásügyi miniszter. Megnyugvással állapítjuk meg, hogy a középiskolai ügyosztály élére dr. Viszota Gyula került, akinek személyében a tanügyet és tanárságot egyaránt méltó képviselőnket tiszteljük. Ugyancsak változás állt be a tankerület vezetésében is, amennyiben a nagy érdemekre visszatekintő dr. Erődi H. Béla és Fest Aladárnak a tanév elején történt nyugalomba vonulása óta tankerületünket a tudományos világban is tiszteletreméltó elismerésre talált dr. Pintér Jenő hazaszeretettől lángoló érzése, erélyes, hozzáértő keze irányítja. Örömmel sorakozik a nagyfontosságú tanulmányi és nevelésügyi munkához a tanárság úgy egyénenként, mint a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetségében és különböző tanáregyesületekben tömörülve.

Változások a tanári testületben. Tanári testületünkben a két iskolai év alatt sok változás történt. Testületünk a háború megszüntével egyrészt visszanyerte hadbavonult tagjait, másrészt a megszállott Magyarországból menekült kiváló tanárok beosztásával nyert kiegészülést. A proletárdiktatura alatt és az azt megelőző hónapokban számos új tanár került intézetünkhöz. Az ujakkal, ha felismertük bennük testületünk lelkivilágának harmóniáját, csendes, megértő érzelemmel egymáshoz simultunk; ha érzelmeink nem találkoztak, kényszerhelyzetünkben hol nyiltan kimutatva, hol leplezett undorral működtünk velük és végeztük a tanárbizalmiaktól és a tanulóktól is befolyásolt tanári munkánkat.

Némelyik új tanárnak csak igen rövid ideig tartó, de átkos forradalmosító és lelket—szellemet mételyező működése fűződik iskolánkhoz. Másokban, a szerencse véletlen esélye folytán, minden tekintetben értékes tanerőt nyertünk. Mindent összefoglalva megállapíthatjuk, hogy az 1918—1919. tanévnek tanulmányi, nevelésügyi és hazafias iránya a kommunizmus alatt az intézet élére tolakodott „elvtárs“ minden forradalmosító szándéka ellenére se tünt el.

Szomorú megilletődéssel említjük fel, hogy a jelen tanévben intézetünk két kiváló tanárát ragadta el a halál. *Myskovszky Ernő* 1920. február 2-án, *dr. Gerő János* április 26-án bekövetkezett halálával fejezte be az iskola szempontjából nagy értéket és így nagy veszteséget is jelentő munkásságát. Utóbbiban, — aki a felvidéki tótság egyik lánglelkű, de színmagyar érzésű apostola volt, — elárvult hazánknak egyik hú támaszát is siratjuk. Temetésén az egész testület és a tanuló ifjuság részt vett.

A tanulók magaviselete a mételyező eszmék hatása folytán az előzőkhöz képest lazábbá, néha-néha kihívóbbá vált; de más intézetekéhez viszonyítva: még mindig türhetőnek volt mondható. Oka ennek az, hogy a tanári testület tagjainak fátyolozott vagy nyílt honfibúja megértésre talált az ifjuságnál és támaszt nyert a szülői ház részéről is.

A tanulók szorgalma a lélekromboló eszmék hatása alatt szinte teljesen megrekedt. A nem tanult ember fizikai munkájának fölemelése, a szellemi munka lebecsülése teljesen elernyesztette tanulóink szorgalmát,

mikor pedig megtudták, hogy a tanulmányi előmenetel kifejezésére általános jelzések lépnek s a színjeles tanuló csakugy „megfelelt“ minősítésű bizonyítványt kap, mint az esetleg egy tárgyból elégtelent érdemelt tanuló: akkor a *szorgalom s vele együtt az előmenetel is megszünt.* A munkakedvre serkentő tényezőtől — megkülönböztetett elismeréstől — megfosztott tanulóból közömbös, felszínes munkát végző diák lett.

Iskolánk épülete — bár az első látszatra tetszetős — sok panaszra ad okot. Az építészek szomorú huzavonája folytán részben még máig is befejezetlen. Az udvar felöli belső fal alja máig vakolatlan, az udvar planirozását is csak a tanulókkal végeztük el. Nagymérvű vakolathullások, nagy repedések várják az Államépitészeti Hivataltól megigért pótlások eszközlését.

Hivatalos látogatások. A tanév folyamán meglehetős számban keresték fel intézetünket az egyes tárgyak szakfelügyelői, akik tapasztalataikról — mindenkor az igazgató jelenlétében — értékes megbeszéléseket tartottak az egyes tanárokkal. Intézetünk tanulmányi és adminisztratív vezetésének felülvizsgálását maga dr. Pintér Jenő tanker. kir. főigazgató úr április 27.-i látogatásakor tartotta meg. A tanuló ifjuság erkölcsi magatartásának és tanulmányi előmenetelének megfigyelése mellett kiterjedt figyelme az intézet gazdag és szakszerű szertáraira és az épület egész állapotára.

Ünnepélyek. A tanév elején a rendes keretek közé iparkodtunk tanulóifjuságunkat beilleszteni. Az intézet dísztermében az ifjuságot két csoportra osztottan világositottuk fel a közelmult eseményeiről és a jövő kötelességeiről. Az alsó osztályokhoz dr. Gerő János, a felső osztálybeliekhez dr. Kujáni Gábor tartott felvilágositó és egyetértésre, hazafias munkára serkentő beszédet. — Október 20.-án Kovács Jenő volt szinigazgató vallásos és irodalmi darabokból álló szinielőadásán vett részt az ifjuság. — 1920. január 20.-án gyászünnepélyt tartottunk, melynek programmja Hymnus és Szózaton kívül Dongó Orbán mélyen szántó, lelkekbe markoló beszéde volt. — Március 15. én hazafias ünnepélyt rendeztünk, mely a két nemzeti imádságunk mellett a következő pontokból állott: Végvári: Eredj, ha tudsz. Szavalta: Mihály György VIII. o. t. Megnyitó beszéd, tartotta Luby György VIII. o. t. az önképzőkör ifj. elnöke. Az ünnepi beszédet Dongó Orbán mondotta. Ezeken kívül részt vettünk az ifjusággal a nemzeti hadsereg 1919. november 16-iki bevonulásán és az 1920. június 13-iki Szent Jobb körmeneten és istenitiszteleten.

Jótékonyság. Intézetünk Segitő-egyesületének vagyona (19.000 K) értékpapirokban van elhelyezve, igy a múlt 1919. évre a kamatoktól teljesen elestünk. Sajnos, a nehéz viszonyok miatt meg se mertük kisérelni ez évben a gyűjtést, mert a fűtőanyagra való gyűjtéskor a szülőket is, a társadalmat is kellőkép igénybe vettük. Igy csak a nemesszivű adakozókra voltunk utalva, kik közül az intézetünkről soha meg nem feledkező Latinák Jenő urról hálás tisztelettel emlékezem meg, aki a szegény tanulók karácsonyi segélyezésére 500 K-t juttatott az egyesületnek; továbbá 1040 K-t kaptunk

egyik helybeli asztaltársaságtól a tanulók könyveire. A segélyezést anyagi hozzájárulással a tanári testület több tagja is előmozdította. — A két esztendő alatt a maradékból, adományokból és kamatokból 3974·19 K folyt be, ebből könyvekért, segélyezésre és könyvkötésre, gyüjtőívek nyomására fordítottunk 2696·23 K-t, készpénzmaradék az 1920—21. tanévre 1277·96 korona. Gyűjtöttünk azonkivül a budapesti nyomor leküzdésére megindított Huszár-féle akció részére 340·42 koronát és több kisebb gyűjtést is eszközöltünk.

Az egész tanév legsulyosabb problémája a fütőanyag beszerezhetése volt. Egyrészt pénzünk sem volt, másrészt fütőanyagot csak a legnagyobb utánjárással lehetett szerezni. Az ez ügyben összehivott szülői értekezlet határozata alapján a gyűjtés az értekezleten azonnal megindult, majd a társadalom nemesszivüségét is igénybe vettük. Fáczányi István és Rengl Ferenc urak áldozatos kalauzolásával végigjártuk a helybeli nagyobb vállalatokat, minek végső eredménye lett, hogy a nemes célra 45.448 korona gyűlt össze, természetben pedig 100 mázsán felüli fütőanyagot kaptunk. Ezen összegből fütőanyagra és szállitási költségekre kifizettünk 27.701 K-t, ugy hogy a jövő évre tartalékként maradt 17.741 K, mely összeg ugyanezen célra az intézet igazgatóságának hivatalos kezelése alatt áll. A hála és tisztelet megilletődöttségével mondok köszönetet ugy a megértő áldozatkészségért a nemeslelkü adakozóknak, mint a küldöttség nagyjóságú két tagjának. Az adományok tételszerinti nyugtázása csak a helyszüke miatt marad el.

Az Amerikai Gyermeksegélyző Akció két ízben összesen 149 tanulónkat látta el ruhanemüvel és pedig 91 pár cipővel, 103 fiuruhával és 40 pár harisnyával. Az Amerikai Gyermekebédeltetés ügye igen nehezen indulhatott meg; mert az edények és a főzőhely hiánya miatt heteken át nem boldogulhattunk. Végre a helybeli népkonyhában nyertünk elhelyezést. Tanulóink közül 130 részesült ingyen ebédben. Rajtuk kivül részt vett még a dr. Kujáni Gábor id. ig. vezetése alatt álló „összesitett iskolák" neve alatt szerepelt ebédeltetésen a Liget-utcai polgári fiuiskola 130, a Pongrácuti elemi fiuiskola 120 és a Szent László-téri elemi fiuiskola 120 tanulója, összesen tehát 500 tanuló. A konyha március 26-tól május 31-ig működött. Vezetőnője Grabowieczky Leonné főgimn. tanárné volt. Az ebédeltetés intézésében segitőtársam és helyettesem Dongó Orbán kartársam volt. Fogadják nemeslelkű tevékenységükért ezuton is őszinte hálás köszönetemet. Az amerikai ebédeltetéshez szükséges edények szállitási és dologi kiadásainak (lakatok, kanalak csináltatása stb.) fedezéséhez 386 kor. adománnyal járultak dr. Székely Soma, Székely Géza és dr. Weiss Gyula urak, kiknek e helyen hálás köszönetet mondok. — Az Orsz. Gyermekvédő Liga és a Holländische Hilfskomite Hollandiába 17 tanítványunkat vitte ki üdülésre, Svájcban 1, Németországban 1 tanulónk van elhelyezve.

Ifjuségi egyesületek közül a már említett Segitő-egyesületen kivül

csak a Széchenyi István-önképzőkör működött, mely Dongó Orbán vezetésével október hó végén tartotta alakuló gyülését. Volt 45 rendes tagja a VII. és VIII. osztályból s 28 rendkivüli tagja az V—VI. osztályból. A kör a fütőanyag hiánya miatt csak a tavaszi időszakban tarhatott üléseket. Volt összesen 4 ülése, melyek körül legkiemelkedőbb volt március 15-ikének a megünneplése. A rendes üléseken a tanulók szavaltak, értekezéseket olvastak fel s az elhangzott szavalatokat és dolgozatokat birálták. Az iskola évzáró ünnepélyét az énekkarral együtt az önképzőkör rendezte.

Szertárak és könyvtárak gyarapítása — a folyóiratokat kivéve — jóformán csak ajándék utján volt lehetséges. Legértékesebb ajándék a történelmi szertárnak jutott a 700 db. művészettörténeti diapozitivekben, melyet a VKM. ajándékozott. Leltárba vett szertáraink állománya a következő: I. Butorzat 319 db., 18195·95 K; II. Irodalomtörténeti, klasszika-filologiai, történelmi, földrajzi, természetrajzi, természettani, rajz-geometriai és torna szertár: 6468 db., 67312·04 K; III. a) Tanári könyvtár: 4666 db., 32581·65 K, összesen 11373 drb, 118089·64 K értékben; b) Ifjusági könyvtár A) csop. 1066 db, 3162·48 K; B) csop. 1623 db, 5507·28 K, C) Kézimunka szertár 43 db. 1263·75 K, összesen 2732 db. 9933·51 K. értékben.

Tanítványaink egészségi állapota, jóllehet 200-nál több tanulónk utazik vidékről, általában kielégítőnek mondható. Haláleset csak egy fordult elő, Palásti Henrik II. a oszt. tanulóé, aki ragályos betegségben halt el.

Az iskolai élet egyéb mozzanataiból kiemeljük még, hogy ifjuságunk részt vett a Horthy Miklós kormányzó úr Őfőméltósága előtt rendezett hódoló tiszteleten, mely lélekemelő fölvonuláson és tornagyakorlatokon ifjuságunk példás fegyelmezettséget tanúsított. Hasonlókép részt vettünk a tanker. kir. főigazgatóság által rendezett athletikai versenyeken is, melyeken Lengyel Ferenc III. a. osztályú jeles tanulónk első és második díjat nyert. A hadifogságban sínylődő tanárok hazasegítése céljából rendezett ezen versenyekre felülfizetésként beszolgáltattunk a tanker. kir. főigazgatósághoz 406 koronát.

Az évzáró ünnepélyt junius 30-án tartottuk, amely alkalommal az id. igazgató lelkesítő beszédet mondott és egyben el is bucsuzott a tanuló ifjuságtól és a szülőktől. A szavalatból és énekszámokból állott ünnepélyen osztotta ki az id. igazgató a jeles tanulók bizonyítványait és azon jutalomkönyveket, melyek Heuberger Rezső intézeti tornatanár úr és Zahler könyvkereskedő úr (3 db.) adományából jutottak az igazgatósághoz. Ez alkalommal azt is bejelentette az igazgató, hogy az intézethez kötött ösztöndíjak és jutalomdíjak az egy Erődi-féle 40 K-s jutalomdíjon és a dr. Viszota Gyula ösztöndíj I. félévi kamatrészletein kivül nem adhatók ki, mert a hadikötvények 1919. évi szelvényei állami intézkedés révén nem voltak beválthatók.

Ösztöndíjas tanulóink a következők: Kunfalvi Rezső V. oszt. t. Alapy-féle 420 kor., Hechst Béla VI. oszt. t. Kutassy János-féle 700 kor., Beloberk Károly VI. és Cservenka Alajos VII. oszt. t. budai Mária Terézia

féle 240—240 K-s, Ullmann Péter VI. oszt. t. a dr. Viszota Gyula-féle 480 K-s ösztöndíjat élvezik. A dr. Erődi Béla-féle intézeti jutalom díj 40 koronáját az idén Szentgyörgyi Ernő IV. oszt. tanuló kapta.

Felülfizetések. A hadifogságban sinylődő tanárok hazasegitése céljából rendezett ifjusági sportversenyek alkalmából felülfizettek: Sztancsik V. oszt. t. utján: Sztancsik Péterné 60 K; Kern VI. oszt. t. utján: Kern Ernő 20 K, Magy. Fém- és Lámpaárugyár 80 K, összesen 100 K; Koltay VI. oszt. t. utján: Szekrényessy K. 20 K. Koltay K. 10 K, összesen 30 K. Révész VI. oszt. t. utján: Bak B. 40 K, Hardtmann A. 5 K, összesen 45 K; Végh VII. oszt. t. utján: Végh M.-né 5 K, Tolnai E. 10 K, Benedek R. 10 K, Stern V. 6 K, Szombathelyi M. 10 K, Herceg E. 10 K, Pasteiner 10 K, Stankovits Ö. 10 K, Krausz G.-né 10 K, Kunz Irén 10 K, összesen 91 K; Weszycki VII. oszt. t. utján: Weszyckiné 10 K; Vajner G. 20 K, Halter K. 10 K, Sorg J. 20 K, Halter J. 20 K, összesen 70 K. Fogadják a nemesszivű adakozók hálás köszönetünket.

III.

A tanári testület működési köre.

1. Hatóságok.

A budapesti X. kerületi kőbányai m. kir. állami főgimnázium fenntartója a magyar állam. Iskolánk a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium rendelkezése alatt áll. A minisztériumi középiskolai ügyosztály főnöke: Dr. Viszota Gyula tankerületi kir. főigazgató, a M. T. Akadémia és Szent István Akadémia tagja. A budapesti tankerület főigazgatója: Dr. Pintér Jenő tankerületi kir. főigazgató, a M. T. Akadémia tagja.

2. Tanári testület.

a) **Igazgató:**

Sajó Sándor, a Kisfaludy Társaság Tagja. A jelen tanévben iskolalátogató szakfelügyelő volt. Helyette felsőbb hatósági megbízás alapján az igazgatói teendőket Dr. Kujáni Gábor r. tanár látta el.

Dr. Kujáni Gábor, a Segítő-egyesület pénztárosa, az irodalomtörténeti szertár őre. Szaktárgyai: történelem, latin. Tanította a történelmet a VIII. osztályban heti 3 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 14 év; ebben az iskolában 9 év. Lakik: VIII., Üllői-út 64.

b) **A tanári testület rendes tagjai:**

Dr. Bezdek József, rendes tanár, a természetrajzi szertár őre, tandíjkezelő. Szaktárgyai: természetrajz, földrajz. Tanította a földrajzot a II. B) és III. A), a természetrajzot a IV. és VI., a rajzoló

geometriát a II. B) osztályban heti 14 órában, vidéki tanulókra felügyelt heti 3 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 17 év; ebben az iskolában 9 év. Lakik: VIII., Baross-utca 98. I. 5.

Busák Béla rendes tanár. Szaktárgyai: latin, magyar. Szolgálattételre jelentkezett 1920. június 16.-án. A jelen tanévben nem taníthatott.

Dongó Orbán, rendes tanár, a III. B) osztály főnöke, az ifjúsági önképzőkör vezetője, a tanári könyvtár őre. Szaktárgyai: magyar, latin. Tanította a magyart a III. B) és a VII., a latint a III. B) osztályban heti 13 órában, vidéki tanulókra felügyelt heti 3 órában, heti óráinak száma 16. Tanári szolgálati éveinek száma 14; ebben az iskolában 2. Lakik: X., Belső Jászberényi-út 32.

Erdős Lajos, rendes tanár. Szaktárgyai: természettan, mennyiségtan, bölcselet. Orosz hadifogságban van.

Ferencz Domokos, rendes tanár. Szaktárgyai: latin, történelem. Tanította a latin nyelvet a II. A), a görögpótló irodalmat az V. VII., a történelmet a VII. osztályban, heti 15 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 8; ebben az iskolában 1. Lakik: X., Liget-utca 40. I. 11.

Fray Jenő, rendes tanár, az I. B) osztály főnöke. Szaktárgyai: latin, görög. Tanította a latint és magyart az I. B) osztályban, a görögöt a VIII.-ban, heti 15 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 8; ebben az iskolában 2. Lakik: I., Csaba-u. 8. IV. 16.

Gáspár Károly, rendes tanár. Szaktárgyai: természetrajz, vegytan. Szolgálati éveinek száma 36. A jelen tanévben szabadságon volt.

Grabowieczky Leon, rendes tanár. Szaktárgyai: művészeti és mértani rajz. Tanította a rajzoló mértant az I. A), I. B) osztályban május 15-ig, a III. A) és IV. osztályban a tanév végéig. A görögpótló rajzot az V.—VIII. oszt.-ban heti 18, később 12 órában. A rajzszertár őre. Tanári szolgálati éveinek száma 17; ebben az intézetben 1. Lakik: X. ker., Belső Jászberényi-út 32.

Hanzséros Bálint, rendes tanár. Szaktárgyai: magyar, latin. Orosz hadifogságban van.

Heuberger Rezső, rendes tanár. Szaktárgya: torna. Tanította a tornát az összes osztályokban, heti 22 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 22 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: X., Jászberényi-út 32.

Dr. Jámbor György, rendes tanár, értekezleti jegyző. Szaktárgyai: latin, görög. Tanította a német nyelvet a III. A), a görög nyelvet a VII., a latin nyelvet a VIII. osztályban, heti 13 órában. Szolgálati éveinek száma 12 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: I., Győri-út 2/a.

Kunfalvi Rezső, rendes tanár, a fizikai szertár őre. Szaktárgyai: mennyiségtan, természettan. Tanította a mennyiségtant a II. B), III. A), IV., VI. és VIII. osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 24 év; ebben az intézetben 13 év. Lakik: X., Állomás-u. 9.

Lenkey Lajos, rendes tanár. Szaktárgyai: magyar, latin. Tanította a magyart a III. A) és a VI., latint a III. A), szépírást a II. A) osztályban, heti 14 órában, vidéki tanulókra felügyelt heti 3 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 8 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: II. ker., Zsigmond-utca 10. I. 4.

Lisintzky Ferenc, helyettes tanár, a VIII. osztály főnöke. Szaktárgyai: mathematika, fizika, filozófia. Tanította a számtant az I. A) és II. A), a fizikát és a filozófiát a VIII. osztályban, heti 15 órában, vidéki tanulókra felügyelt heti 3 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 2 év; ebben az intézetben 2 év. Lakik: X., Fehér-út 7502.

Magyar Sámuel, rendes tanár, az V. oszt. főnöke, a menekült tanulók iskolagyámja. Szaktárgyai: latin, görög. Tanította a latint az V., a görög nyelvet az V. és VI. osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 12 év; ebben az intézetben 2 év. Lakik: IX., Tűzoltó-utca 3. III. 1.

Dr. Marczell Ágoston, rendes tanár. Szaktárgyai: történelem, földrajz. Tanította a földrajzot az I. A) és III. B) oszt.-ban, a rajzoló geometriát a II. A) és III. B), a történelmet a III. A) és IV. osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 14 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: VIII., Aggteleki-utca 17. II. 4.

Márkus Jenő, rendes tanár, az I. A) osztály főnöke. Szaktárgyai: magyar, latin. Tanította a magyart az I. A), a latint az I. A) és a VII. osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 4 év; ebben az intézetben 2 év. Lakik: X., Kelemen-utca 32.

Mildner Gyula, rendes tanár, a VI. oszt. főnöke. Szaktárgyai: magyar, német. Tanította a németet az V., VI. és VIII., a görögpótló irodalmat a VI., a magyart a VI., a szépírást az I. B) osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 20 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: VIII., Baross-utca 94.

Pivárcsi István, kinevezett róm. kath. vallástanár. Tanította a vallástant az I.—VIII. osztályokban, heti 16 órában és vasárnapokon szentbeszédet mondott. Szolgálati éveinek száma 3 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: VIII., Mária-utca 7.

Dr. Rapszky Béla, helyettes tanár. Szaktárgyai: természetrajz, földrajz. Tanította a természetrajzot az I. A), I. B), II. A), II. B) és V., a földrajzot az I. B) osztályban, heti 14 órában, vidéki tanulókra felügyelt heti 3 órában, heti óráinak száma 17. Tanári szolgálati éveinek száma 2 év; ebben az intézeben 1 év. Lakik: I., Bertalan-u. 22. I. 3.

Dr. Rausch Géza, rendes tanár. Szaktárgyai: történelem, földrajz. A történelmi szertár és az ifjúsági könyvtár A) csoportjának őre; értekezleti jegyző. Tanította a történelmet a III. B), V. és VI., a földrajzot a II. A) osztályban, a vidéki tanulókra felügyelt heti 3 órában, heti óráinak száma összesen 15. Tanári szolgálati éveinek száma 7 év; ebben az intézetben 2 év. Lakik: X., Martinovics-tér 4/a.

Sárosi Ödön, rendes tanár. Szaktárgyai: művészeti és mértani rajz. Tanította 1920. május 20-tól fogva a mértani rajzot az I. A) és I. B) osztályban heti 6 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 12 év; ebben az intézetben 1 év.

Schweiger Sándor, helyettes tanár, a II. A) osztály főnöke. Szaktárgyai: magyar, német. Tanította a magyart a II. A), a németet a III. B), IV. és VII., a szépírást a II. B) osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 1 év; ebben az intézetben. Lakik: IV., Károly király-út 4. III. 9.

Dr. Simsay Lajos, rendes tanár. Szaktárgyai: latin, görög. Tanári szolgálati éveinek száma 34 év. A jelen tanévben szabadságon volt.

Sziklai Aladár, rendes tanár, a VII. osztály főnöke. Szaktárgyai: mennyiségtan, természettan. Tanította a mennyiségtant az I. B), III. B), V., VII., a természettant a VII. osztályban, heti 17 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 13 év; ebben az intézetben 11 év. Lakik: X., Liget-utca 40. II. 10.

Szombatfalvy György, rendes tanár. Szaktárgyai: történelem, latin. Szolgálattételre jelentkezett 1920. június 4.-én. A jelen tanévben nem tanított.

Dr. Tóth Gyula, rendes tanár, a IV. osztály főnöke. Szaktárgyai: magyar, latin. Tanította a magyart a IV. és a VIII., a latint a IV., a görögpótló irodalmat a VIII., a szépírást az I. A) osztályban, heti 16 órában. Az ifjúsági könyvtár B) csoportjának őre. Tanári szolgálati éveinek száma 8 év; ebben az intézetben 5 év. Lakik: X., Belső Jászberényi-út 32.

Varga Tivadar, helyettes tanár, a II. B) osztály főnöke. Szaktárgyai: történelem, latin. Tanította a latint és a magyart a II. B), a latint a VI. osztályban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 2 év; ebben az intézetben 1 év. Lakik: I., Pauler-u. 4. II.

a) **A rendes órarend keretén kívül is tanító vallástanárok:**

Józan Miklós, tanította az unitárius vallású tanulókat.

Liebermann Manó, kép. rabbi, izr. vallástanár, tanította az izr. vallástant 1920. márciusáig az I.—VIII., azon túl az I.—IV. osztályban.

Majba Vilmos, X. ker. ág. h. ev. lelkész, tanított az I.—VIII. osztályban.

Major János, ref. vallástanár, tanította az I.—VIII. osztályú ref. vallású tanulókat.

Mihalovics Sándor, a gör. kath. vallású tanulókat tanította.

Schreiber József hely. izr. hitoktató, tanította április havától fogva az V.—VIII. oszt. izraelita vallású tanulókat.

d) **A rendkívüli tárgyak tanárai:**

Kelemen Ferenc, róm. kath. egyházi karnagy 2 csoportban tanította az éneket. — Más rendkívüli tárgy a lefolyt tanévben nem volt tanítható.

e) **Altisztek és szolgák**

Gőgös Lajos, Kiss Jenő, Sárközi Dániel, napibéres szolgák, M. *Kiss Apollonia,* napibéres szolganő.

IV.

A tanárok társadalmi és irodalmi működése.

A tanári kar tagjai a nehéz viszonyok közt alig jutottak irodalmi munkásságuk folytathatásához. Az egyes laktanyákban a karhatalmi csoportok vezetése alatt álló katonáknak felvilágosító és tudományos előadást tartottak: Dongó Orbán, dr. Jámbor György, dr. Rausch Géza. Résztvettek azonkívül a különféle, nemes irányú társadalmi mozgalmakban.

Sajó Sándor, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szöveségének elnöke, az Országos Középiskolai Tanáregyesület tiszteleti-, Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának rendes tagja; a budapesti tankerület középiskolai fegyelmi bizottságának tagja. Költeményeivel szerepelt a Kisfaludy-Társaság ez évi közgyűlésén, egyik havi ülésén, a Petőfi-Társaság debreceni ünnepén, a Területvédő Liga jászberényi-, a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának kőbányai hangversenyén. Előadást tartott a magyar népdalról a Magyar Nemzeti Szövetség kőbányai fiókjában. Megjelent műve: *Tegnaptól holnapig*, újabb költemények, Budapest, 1920., Franklin Társulat. Költeményeket írt a Magyar Múzsa c. folyóiratba, cikket a tanárság sérelmeiről az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületi Közlönybe.

V.

Az 1899. évi Gimnáziumi Tantervben előírt tanítási anyagot megfelelő rövidítésekkel minden osztályban elvégeztük. Az olvasmányokra, könyvnélküliekre és írásbeliekre nézve, amennyire csak lehetett, a régi rendhez igazodtunk.

VI.

A tanulók névsora.

I. A. osztály.

Bayer Kornél jó, Bende György egs., Birckenstock Henrik ismétel, Debreczeni Lajos jó, Eisenberger István egs., Eller Ernő egs., Fáczányi István jó, Flachbart Ernő jeles, Freyler Győző ismétel, Füstér Géza egs., Heisler János egs., Huber Károly jó, Jenei Lajos jeles, Katona Lajos földrajz, kev. szab., Kiss Ferenc latin, mértan, Klinczing János jó, Koleny Károly földrajz, Komáromi József egs., Korn Endre egs., Kovács Lajos egs., Lay Jenő földrajz, Liebermann Zoltán ismétel, Maródy József jó, Morva Ferenc magyar, szám-

tan, Nemes Lajos egs., Patócs József ismétel, Pfeiler Géza földrajz, Pisch Aladár egs., Prehoda János egs., Prehoda József egs., Stifter Bálint ismétel, Szabó Mihály magyar, latin, Szekrényessy István földrajz, Sztodola Ferenc magyar, földrajz, Tausz Gyula földrajz, Telbisz Lóránt egs., Tóth Lajos egs., Wahl Mihály ismétel, Zelenka János ismétel, Zimmermann Sándor egs.

Kimaradtak: Bálint Tibor, Héger Endre, Grün Sándor, Vitáris Sándor.

Magántanuló: Jaczina János egs.

Vizsgálatlan maradt: Lusztig Antal, Reich Imre, Szétsi Mihály.

I. B. osztály.

Andrásy Ede jó, Bacsó János egs., Bakos Károly magyar, latin, Bátai István egs., Bleier László jó, Erdős Olivér egs., Fend Imre egs., Fischl György latin, számtan, Fövényes József ismétlő, nem ismétel, Gáti Zoltán földrajz, természetrajz, Geltsch Sándor számtan, Grabovszky Ernő ismétlő, egs., Győri Gyula ismétlő, nem ismétel, Hamvas Endre jeles, Holota József egs., Holota Zoltán számtan, Kátai Vilmos számtan, Keglovics Vilmos ismétel, Kis Ferenc ismétel, Kiss László ismétlő, nem ismétel, Kovács József jó, Kőrös Ferenc egs., Lengyel Tivadar jó, Liszák Gyula egs., Manás Gyula ismétlő, nem ismétel, Molnár László ismétel, Orosz Győző jó, Orosz Pál jeles, Radó István hittan, mértan, Ranovics Mihály ismétel, Rutkai Kálmán egs., Sáska Géza ismétlő, egs., Schránz Mátyás jó, Subasitz Vilmos ismétel, Szabó Nándor ismétel, Szabó Pál ismétlő, nem ismétel, Sziklai Dezső egs., Szuhanek Ferenc ismétlő, egs., Tóth László egs., Török Lajos egs., Vigh Dezső ismétel, Virágh Gyula ismétel, Weigl Albert ismétlő, nem ismétel, Varga Jenő ismétel, Ziegelwanger Károly jó.

Kimaradt: Róka Ferenc.

Vizsgálatlan maradt: Sulyok József ismétlő.

Magántanuló: Tichy Zoltán jó.

II. A. osztály.

Albrecht János egs., Alvinczy Miklós egs., Becker Gyula jeles, Becker István jó, Blankenberg Pál egs., Bokor István egs., Civin Vilmos egs., Francsek György egs., Gonda László egs., Hábel Ernő egs., Hajnal Gyula latin, mértan, Horváth József latin, Horváth Ödön egs., Imregh Mátyás egs., Kalmár Miklós egs., Katona István jó, Kondor József jeles, Kövesi Imre mértan, Králik Lajos jeles, Macht Alajos jó, Nagy László ismétel, Némedi Gábor ismétel, Pántz Dezső latin, Pfeifer György egs., Roith György egs., Saskőy Gyula latin, Schneider István jeles, Schottner Károly ismétel, Schvartz Dezső ismétel, Schwarz Lajos egs., Stukovszki Mihály latin, mértan, Szabó László, egs., Szűcs György ismétel, Varga Dezső ismétel, Vonnák Árpád egs., Wachsberger Nándor latin, számtan, Wellisch Sándor ismétel, Wessely István ismétel, Zelenyánczki Mihály az osztályt nem ismételheti, Rámeszdorfer Antal ismétel.

Kimaradtak: Darvas Péter, Emánuel Rudolf, Genárd Henrik, Kosztka Antal, Liszák Kálmán, Martinkovics Sándor, Medvegy Pál.

Magántanulók: Ballon Tibor ismétel, Keresztes Gyula egs., Jaczina János hittan, Kenessey Béla egs.

Vizsgálatlan maradtak: Szász Gyula, Hinka József.
Meghalt: Palásti Henrik.

II. B. osztály.

Bajusz Lajos latin, mennyiségtan, Balogh Ferenc ismétel, Bárczai Zoltán egs., Biró Károly egs., Boros György jó, Böhm József mennyiségtan, geometria, Braun Jenő egs., Csizmarek Mátyás jó, Dulin Jenő magyar, Geiger Ferenc jeles, Gellért Miklós jó, Grabinszki Imre egs., Hirschfeld Pál jó, Horváth János egs., Jenei István latin, mennyiségtan, Karlinszky Ferenc jó, Katona János jó, Kohn Imre egs., Kozma Kálmán egs., Krizmanits János ismétel, Mandl Ferenc ismétel, kev. szab., Marosy Ferenc mennyiségtan, geometria, Rajtinger István nem ismételhet, Rigler László ismétel, Rispán Ferenc latin, földrajz, Róth Pál egs., Sattinger Viktor egs., Szablár István egs., Szabó József ismétel, Szántó György egs., Szeifert Antal egs., Sziklai Lajos egs., Szőke Ferenc egs., Sztojka Szilárd ismétel, Tóth Antal egs., Uti Gyula nem ismételhet, kev. szab., Vezér Ferenc egs., Visontay István egs., Volentik Béla egs., Weinberger László egs., Weisz Dezső jeles.

Kimaradtak: Biró György, Deli Ferenc, Engel Miklós, Felix László, Genád Jenő, Kedves Gyula, Rőt István, Sörés Imre, Zsedényi Levente.

Vizsgálatlan maradtak: Gorzó Ferenc, Juhász Árpád, Szupkay Imre, Walient Gusztáv.

Magántanulók: Kovács Sándor mennyiségtan, Tichy Zoltán jó.

III. A. osztály.

Batár Lajos egs., Bálint Béla ismétel, Biritz György ismétel, Demián Manó egs., Glaser Ferenc egs., Gold Gyula jó, György Imre egs., Juhász Miklós ismétel, Kajnár Ferenc egs., Kaltenecker Arthur jó, Kátai Károly mennyiségtan, Keller Ferenc jó, Komár Bertalan jó, Kovács Ferenc jeles, Lengyel Ferenc jeles, Lilik Ferenc ismétel, Mihály István ismétel, Mikes János ismétel, Nagy Béla ismétel, Nell Endre jó, Olbrich László egs., Palotási Kornél történelem, mennyiségtan, Pfeiler Dániel egs., Rengl István egs., Sándor Pál mennyiségtan, Sipos Győző egs., Spitz Iván jeles, Virág Lajos egs., Wellisch Pál egs., kev. szabályszerű, Zsigmondovics József ismétel.

Kimaradtak: Árva László, Bányay Zoltán, Hoffmann Fülöp, Kosztolányi Elemér, Mrtinkovics Sándor, Szabó László.

Magántanuló: Fekete Ferenc.

Vizsgálatlan maradtak: Grabowieczky Leon, Kocsis Géza, Mester Ferenc, Perényi Rudolf, Pinthér Endre.

III. B. osztály.

Barcsay Ferenc egs., Blätterbauer József egs., Brucker László egs., Csillag Károly egs., Ehrenreich András jó, Eisenmagen József latin, Faragó László ismétel, Fehér Tibor egs., Fleiszner János egs., Fövényes János ism., nem ismételhet, Galli János egs., Glasner Imre jeles, Haas Károly mennyiségtan, Hajnal László mennyiségtan, kev. szab., Juhász István egs., Kestenbaum Sándor ism., egs., Kiss József ismétel, Kovács László ismétel, Leimet-

ter Lajos egs., Makranczy Gyula jeles, Nitsek Sándor egs., Nováky Jenő jeles, Pohorelli Károly ismétel, Raincsák Jenő mennyiségtan, rajz. geom., Répa Géza egs., Ribáry Béla jó, Sántha László egs., Schlesinger Antal latin, Szilvássy Kálmán egs., Szobonya Zoltán ismétel, Táby Géza jeles, Tóth József egs., Tóth Mihály egs.,Ungvári Endre egs., Weisz Ferenc mennyiségtan, Weisz István egs., Weisz László jó.

Kimaradtak: Mihálszky Gyula ism., Millok Ferenc.

Magántanulók. Balázs László, Wellisch István egs.

Vizsgálatlan maradtak: Bodó Béla, Havasi Albin.

IV. osztály.

Bánki Sándor jó, Bátai Elemér ismétel, Bodon Lajos egs., Czunyi Béla ismétel, Eiszele János egs., Fischer József ism., egs., Galli István ismétel, Gergely László jó, Gerő Barnabás jó, Grósz Imre mennyiségtan, rgeometria, Győri András egs., Handl Gyula ismétel, Hann Róbert ism., egs., Holota Jenő ismétel, Jáhn Endre ismétel, Jenik Gyula egs., Kardos Ernő egs., Kálix Béla német, történelem, Keller László ismétel, Kenessey Béla ismétel, Kern Andor egs., König László ismétel, Krausz Sándor egs., Latinák Jenő jó, Lázics János mennyiségtan, Ledényi Imre ismétel, Majer Oszkár egs., Máttyássy Andor egs., Máttyássy Ferenc egs., Nemes János ismétlő, nem ismételhet, Neuhauser Ödön ismétlő, nem ismételhet, Pant Ferenc ismétlő, egs., Pap József egs., Plügl Vilmos ismétel, Polacsek Márk jó, Pospesch Kálmán jó, Rockenbauer István egs., Seltenwerth Ferenc jó, Sinka Gyula egs., Szántó Zoltán egs., Szász György egs., Szentgyörgyi Ernő jeles, Szőllősy Ferenc ismétlő, nem ismételhet, Szupkay Sándor egs., Tomor József egs., Ungvári Imre ismétel, Vezér István jó, Végh István jó, Weisz Miklós mennyiségtan, Zimmermann Ferenc ismétel.

Kimaradtak: Gyuresovics Antal ismétlő, Kállai Zoltán.

Magántanulók: Apáti Béla, Holló Sándor ismétlő, Kilin István, Löwi Oszkár, Lusztig Imre, Madár Imre.

Vizsgálatlan maradtak: Hojnos Imre, Komár Lajos, Matos Béla, Telbisz Imre.

V. osztály.

Bajor László egs., Bellus János egs., Boros Pál jó, Boszkovics László gp. irod., mennyiségt., Breuer Ödön jó, Eisele Ferenc ismétel, Ernszt József jó, Flachbert Gyula egs., Francsek Antal egs., Gyalókay György mennyiségt., Hajnal György mennyiségt., Hazai Lajos mennyiségt., Herda László mennyiségtan, Herzog Árpád történelem, Héger Tibor ismétel, Hubert János jó, Imre Béla német, mennyiségtan, Jellinek Miklós egs., Junovics Miklós egs., Kitlberger György egs., Krébesz Andor egs., Kunfalvi Rezső jeles, Lajer Vilmos mennyiségtan, Lányi Mátyás jó, Lusztig Pál tört., Michalek Károly jó, Nagy László latin, mennyiségt., Narancsik Emil jó, Németh Ignác mennyiségt., Pudler Imre ismétel, Reich Tibor ismétel, Reitinger Ferenc magyar, német, Rosenfeld Károly ismétel, Schulhof Pál egs., Somogyi János jó, Stampay István egs., Szabó János egs., Szávay Tibor egs., Szenkovics Endre gp. irod., mennyiségtan, Székely István egs., Sztancsik Károly ismétel, Szücs Endre gp. irod.,

mennyiségt, Táby Ervin jeles, Thán Ferenc egs., Tordy Géza jó, Ujlaki Ferenc gp. irod., Vajda György német, mennyiségt., Virág Jenő egs., Wagner József latin, mennyiségt., Weiss Imre egs., Witz László jó, Strobel György ismétel.

Kimaradtak: Biritz István, Kiss Jenő, Maderspach Tibor, Ruby Viktor, Szamek József, Szilágyi Endre.

Magántanulók: Haas Ferenc, Lusztig Béla, Minarovics Imre, Vida Pál latin, történelem. Szatmáry László.

Vizsgálatlan maradt: Bodó Zoltán.

VI. osztály.

Beloberk Károly jeles, Biró Endre jó, Biró György egs., Blahó Mihály jó, Buchgraber János egs., Csizmarik József egs., Ehrenreich Lajos ismétel, Galli László egs., Grundmann Vilmos ismétel, Habel Ottó ismétel, Haja Aurél math., Hechst Béla jeles, Hula Rezső jó, Kern Béla egs., Koltay Károly egs., Lengyel László egs., Miszlivetz Gyula lat., math., Nagy István math., Pereszlényi László math., Rácz Márton egs., Rámeszdorfer Miklós jó, Réffy Ferenc jeles, Révész Ferenc jó, Skopec Gusztáv egs., Székely Sándor math., Tóth István egs., Ullmann Péter jeles, Végh László math., Venczák Zoltán egs., Weisz Gyula egs.

Vizsgálatlan: Stépán Aladár.

Kimaradtak: Balogh Andor. Brückler Béla, Kovács Ferenc, Vezér Zoltán.

Magántanulók: Harsádi Róbert egs., Matz Gyula.

Vizsgálatlanok: Nemes József, Zseránszky Pál, Zubor István, Szatmáry László.

VII. osztály.

Cseh Károly görög, természettan, Cservenka Alajos jeles, Csik Pál egs., Csillag László egs., Csillag Sándor mennyiségtan, Domszky Pál mennyiségtan, Engel Kálmán ismétel, Filius István jó, Finály László egs., Gábori György jó, Gyurcsovics István mennyiségtan, Hoffer Lajos egs., Kachlmaier Ferenc jó, Korényi Ferenc egs., Korényi Imre egs., Lakatos István történelem, Lovászik József egs., Maderspach Endre egs., Molnár Sándor mennyiségtan, Neuhauser Kálmán görögp. irod., Németh Ödön egs., Pollák Ferenc jó, Róth Károly jó, Semerád Kamilló egs., Skrobanek Ferenc egs., Spitz Andor jó, Spitzer István egs., Spitzer Sándor ismétel, Stampay János jó, Sugár László ismétel, Svéda Mihály ismétel, Szadai Kálmán egs., Szlovik Endre egs., Szongott József jó, Sztojka József ismétel, Takács Ödön jó, Tóth István jó, Tóth József egs., Tóth Kálmán mennyiségtan, Várkonyi Tibor jó, Végh Lajos egs., Vikár Zoltán mennyiségtan, Voloncs Géza egs., Weszycki Alfréd egs.

Kimaradtak: Halmai Ödön, Plachy Aladár.

Magántanulók: Geiger Kálmán ism., természettan, Löwy László ismétel, Ladányi Károly ism., természettan, Szétsi Sándor egs., Zlatinszky József egs.

Vizsgálatlan maradtak: Albert Ferenc magánt., Krausz Gábor magánt., Linka Ferenc magánt., Harsádi Róbert magánt.

VIII. osztály.

Baade Henrik egs., Bánki Dezső egs., Bihari Béla jó, Blázsi Andor jeles, Csernok Pál egs., Csillag Endre természettan, mennyiségtan, Egyed Gábor ismétel, Erczhegyi László egs., Fabók Ferenc egs., Fehér József német, mennyiségtan, Fehlinger János egs., Fieip Zoltán egs., Freud Ferenc ismétel, Fried István jeles, Horváth József egs., Jukl Kálmán egs., Kalamenovics Géza egs., Kaszás Árpád egs., Kocsis Elek egs., Luby György jó, László Tibor egs., Mihály György ismétel, kevésbbé szabályszerű, Róna Andor egs., Simsay János egs., Stampay Sándor egs., Sütő Ferenc egs., Szentpéteri József latin, mennyiségtan, Székely György jó, Szuk Endre ismétel, Tóth Ignác egs., Tuschak Géza egs., Ujlaki László egs., Vajner Barnabás egs., Winter Imre ismétel.

Kimaradtak: Csákány Béla, Karlinszky Pál, Rákosi Zoltán, Rámeszdorfer László, Róna Imre, Vezér András.

Magántanulók: Ehrenthal Aladár jó, Vidra Béla egs.

Vizsgálatlan maradtak: Fejtl László magántan., Halter Károly, Ortutay István magánt., Rámeszdorfer László magánt.

VII.

Érettségi vizsgálatok.

Ez évben két izben tartottunk érettségi vizsgálatot:

1. 1919. szeptember 13—15. napjain az 1918/19. iskolai évben végzett VIII. oszt. 21 rendes, 4 magán, 1 ismétlő tanuló. Ezen tanulók a V. K. M. rendelete értelmében csak a magyar nyelv és irodalomból készítettek irásbeli dolgozatot.

A tétel cime: Miért kell szeretnünk és becsülnünk a magyar parasztot?

Eredmény: jeles 4, jó 8, elégséges 10, elégtelen 4.

Az irásbeli vizsgálat alapján mind a 26 tanuló szóbeli érettségi vizsgálatra bocsáttatott.

A szóbeli vizsgálaton *Lévay Ede dr.* főreáliskolai igazgató elnökölt. Az eredmény a következő:

Jelesen érett: Dietz László, Lengyel István, Szilvássy Géza, Vrabely Theodót.

Jól érett: Adée Milon, Benyovits Pál, Gábori Vilmos, Linhardt József, Rott László, Szoncsó László.

Érett: Egyessy Lajos, Kiss Lajos, Kloss László, Koós Pál, Lacsny Ferenc, Megyery Andor, Szabó Ernő, Túry Imre, Végh Mihály, Zsigmondovics Henrik.

Egy tárgyból javító vizsgálatra utasíttatott: Dörner Lajos és Várkonyi

MAGYAR KÖNYVTÁR BUDAPEST

Zoltán (a magyar nyelv és irodalomból), Havas Tibor (latinból), Micsinay Aladár és Neuhauser István (a mennyiségtanból), Talián Milán (a történelemből).

A görög nyelv és irodalomból kiegészítő vizsgálatot tett 7 tanuló: Dietz László, Lengyel István és Vrabely Theodót jeles, Benyovits Pál, Gábori Vilmos és Rott László jó és Végh Mihály elégséges eredménnyel.

2. Az 1919/20. iskolai évi érettségi vizsgálat a rendes időben tartatott meg. Jelentkezett 26 rendes és 1 magántanuló; a latin nyelvből kiegészítő vizsgálatot tett 1, a görög nyelvből 5 tanuló.

Az írásbeli vizsgálatok junius 8—10. napjain tartattak meg. A tanker. főigazgató úr az egyes tárgyakból a következő tételeket jelölte ki kidolgozásra:

1. A magyar irodalomból: A magyar nemzet joga eredeti országhatáraihoz.

Eredmény: jeles 6, jó 11, elégséges 9, elégtelen 1.

2. A latin nyelvből: Vergilius Aeneis VII. 107—134.

Eredmény: jeles 2, jó 9, elégséges 12, elégtelen 5.

3. A mennyiségtanból: *A*) Két szám négyzetének összege 289; ha az elsőt eggyel, a másodikat 3-mal növeljük, a négyzetek összege 377 lesz. Melyek e számok? *B)* Egy egyenlőközű négyszög alakú teleknek két átlója $d_1 = 28{\cdot}4$ m és $d_2 = 23{\cdot}7$ m, területe $t = 209{\cdot}04$ m^2; mekkorák az oldalai és szögei?

Eredmény: jeles 2, jó 8, elégséges 15, elégtelen 2.

A szóbeli vizsgálaton Finály Gábor dr. főgimn. igazgató elnökölt.

Az eredmény a következő:

Jelesen érett: Bihari Béla, Blázsi Andor, Fried István.

Jól érett: Bánki Dezső, Érczhegyi László, Fabók Ferenc, Luby György, Vajner Barnabás, Ehrenthál Aladár.

Érett: Baade Henrik, Csernók Pál, Filep Zoltán, Horváth József, Jukl Kálmán, Simsay János, Stampay Sándor, Székely György, Ujlaki László.

Egy tárgyból javító vizsgálatra utasíttatott: Fehlinger János (a magyar nyelv és irodalomból), Kaszás Árpád (a latinból); Kocsis Elek (mennyiségtanból), Kalamenovics Géza, László Tibor, Tuschák Géza (a természettanból).

A teljes érettségi vizsgálat ismétlésére utasíttatott: Sütő Ferenc (latin, mennyiségtan), Tóth Ignác (latin, mennyiségtan), Róna Andor (az írásbeli vizsgálaton magyar nyelv és latinból elégtelen.)

Az érettségi vizsgálatot tett ifjak pályaválasztása a következő: jogi 4, kereskedelmi 2, mérnöki 5, orvosi 3, állatorvosi 2, gazdász 1, pap 1.

VIII.

Statisztikai kimutatás.

A tanulók száma: A rendes tanulók száma az iskolai év elején 464 volt, az iskolai év végén 443.

Az utóbbiak, tehát a vizsgálatot tett és osztályzatot nyert rendes tanulók osztályok szerint a következőképen oszlottak meg: I. A. 40, I. B. 45, II. A. 40, II. B. 41, III. A. 30, III. B. 37, IV. 50, V. 52, VI. 30, VII. 44, VIII. 34. Tizenegy osztályban 443 tanuló.

A tanulók vallása: Róm. kath.: 269, gör. kath.: 1, gör. kel.: —, ref.: 55, ev.: 27, unit.: 1, izr.: 90. *Százalékban*: róm. kath.: 60·72%, gör. kath.: 0·23%, gör. kel.: —%, ref.: 12·43%, ev.: 6·09%, unit. 0·23%, izr.: 20·30%.

A tanulók anyanyelve: Magyar: 441, német: 1, lengyel: 1. *Százalékban*: Magyar: 99·54%, német: 0·23%, lengyel 0·23%.

A tanulók nyelvismerete. Csak magyarul beszél; 367. Más nyelven is beszél 77. Az utóbbiak közül: németül 58, tótul: 14, olaszul: 1,szerbül 2, egyéb nyelven 2. *Százalékban*: Csak magyarul beszél: 83·22%, más nyelven is beszél: 16·78%. Az utóbbiak közül németül: 75·33%, tótul: 18·19%, szerb, horvát 2·59%, olaszul 1·30% egyéb nyelven 2·59%.

A tanulók születésének helye: Budapesti 239, vidéki 204. *Százalékban*: Budapesti: 53·95%, vidéki: 46·05%.

A tanulók szüleinek foglalkozása: Önálló gazda: 20, önálló iparos 101, önálló kereskedő 65, önálló értelmiség 32, közalkalmazott 172, magánalkalmazott 27, egyéb 26. *Százalékban*: Önálló gazda 4·52%, önálló iparos 22·79%, önálló kereskedő 14·68%, önálló értelmiség 7·22 %, közalkalmazott 38·82%, magánalkalmazott 6.10 %, egyéb 5·87%.

A tanulók szüleinek lakó helye: Bpesti 275, vidéki 168. *Százalékban*: Bpesti 62·08%, vidéki 37·92%.

A tanulók viselete: Jó 319, szabályszerű 118, kevésbbé szabályszerű 6. *Százalékban*: Jó 72·02%, szabályszerű 26·63%, kev. szab. szerü 1·35%.

A tanulók előmenetele: Jeles rendű 27, jó 68, elégséges 180, megfelelt összesen 275, bukott egy tárgyból 44, két tárgyból 35, több tárgyból 89, nem felelt meg összesen 168. *Százalékban*: Jeles rendű 6·10%, jó 15·34%, elégséges 40·63%, megfelelt összesen 62·08, bukott egy tárgyból 9·93%, két tárgyból 7·90%, több tárgyból 20·10%, nem felelt meg összesen 37·92.%.

Az egy, két és több tárgyból bukott tanulók száma osztályonként: I. A. 17, I. B. 22, II. A. 17, II. B. 14, III. A. 11, III. B. 12, IV. 20, V. 24, VI. 9, VII. 14, VIII. 8. Összesen 168 tanuló. *Százalékban*: I. A. 3·84%,

I. B. 4·97%, II. A. 3·83%, II. B. 3·16%, III. A. 2·48%, III. B. 2·70%, IV. 4·52%, V. 5·42%, VI. 2·03%, VII. 3·16%, VIII. 1·81%. Összesen 37·92%,

A tanulók mulasztása: Az egész iskolai évben mulasztott tanítási órák száma: 15773. Egy tanulóra átlag 35·6 mulasztott óra esik.

A magántanulók. Az év folyamán vizsgálatott tett 32 magántanuló. Osztályok szerint: I. A. 1, I. B. 2, II. A. 4, II. B. 2, III. A. 1, III. B. 2, IV. 5, V. 5, VI. 3, VII. 5, VIII. 2. — Vallás szerint: Róm. kath. 18, gör. kath. 1, ref. 5, ág. ev. 1, izr. 7. *Százalékban:* róm. kath. 56·25%, gör. kath. 3·12%, izr. 21·88%. Megfelelt 20, nem felelt meg 12. *Százalékban:* Megfelelt 62·50%, nem felelt meg 37·50%.

TARTALOM.

		Lap
I.	Iskolánk multja	3
II.	Iskolánk az 1918—19. és 1919—20. iskolai évben	3
III.	A tanári testület működési köre	8
IV.	A tanárok társadalmi és irodalmi működése	12
V.	Tananyag	12
VI.	A tanulók névsora	12
VII.	Érettségi vizsgálatok	17
VIII.	Statisztikai kimutatás	19

Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest.